gemeente
Weststellingwerf

Fracties FvD, LRW, BBB

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega

Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Telefoon
140561

Fax
(0561) 6136 06

Internet
www.weststellingwerf.nl

E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 19 oktober 2026

Zaaknummer: 0098305916
Documentnummer: 0098869503

Onderwerp: Beantwoording artikel 31 vragen Spreidingswet, huisvesten statushouders & opvang ontheemden uit Oekraïne

Geachte heren Saton, Milius & Schelhaas,

Op 9 september 2026 ontvingen wij van uw fracties (FvD, LRW & BBB) vragen als bedoeld in artikel 31 reglement van orde (RvO). In deze brief vindt u de antwoorden op deze vragen. Voor de leesbaarheid herhalen wij de vragen en bijgevoegde toelichtingen. Daaronder leest u het antwoord.

1. *Waarom heeft het college de sinds 27 februari 2026 bekende opgave van 129 opvangplaatsen niet genoemd in de beantwoording van 4 juni 2026? Vindt het college die beantwoording achteraf volledig en juist?*

Op 27 februari 2026 is de indicatieve opgave van elke gemeente in Nederland gepubliceerd in de Staatscourant. Ondanks dat hier in de media veel aandacht voor is geweest, had deze informatie ook rechtstreeks aan de gemeenteraad verstrekt moeten worden. In het vervolg zal het college de indicatieve opgave (net als het verdeelbesluit) delen met de gemeenteraad.

De indicatieve opgave gaat over een verdeling van het aantal benodigde opvangplaatsen over de Nederlandse gemeenten op basis van inwoneraantal en sociaal-economische factoren. Dit gaat dus niet over het verdeelbesluit waarop de minister interbestuurlijk toezicht uitoefent. Het verdeelbesluit van de minister van asiel & migratie komt tot stand nadat het provinciale verslag (met daarbij het provinciaal plan) is aangeleverd bij de minister. Het provinciaal verslag (inclusief provinciaal plan) moet uiterlijk 1 december 2026 zijn aangeleverd.

2. *Welke personen worden of werden bij Hotel Van der Valk opgevangen: statushouders, asielzoekers of beide? Om hoeveel personen gaat het en voor welke gemeentelijke taakstelling tellen deze plaatsen mee?*

Er worden 32 statushouders opgevangen in het van Hotel van der Valk in Wolvega vanuit het AZC in Balk. Zoals beschreven in de memo van 20 augustus jl. valt deze opvang in de huidige cyclus onder de taakstelling voor de Spreidingswet (en daarom niet onder de taakstelling huisvesting statushouders). Door het bieden van deze noodopvang in Hotel van der Valk heeft de gemeente voldaan aan het verdeelbesluit op de eerste cyclus van de Spreidingswet en om deze reden staat Weststellingwerf op trede 1 van het

interbestuurlijk toezicht van de Spreidingswet. Hierbij betekent trede 1 dat een gemeente voldoet aan de wet en trede 6 een feitelijke indeplaatsstelling waarbij de minister een locatie aanwijst voor asielopvang.

3. *Klopt het dat het aantal opvangplaatsen bij Hotel Van der Valk wordt verminderd en dat chalets of andere tijdelijke voorzieningen worden geplaatst of overwogen? Zo ja, voor welke doelgroep, op welke locatie en voor welke periode?*

Het college is niet op de hoogte van een vermindering van het aantal opvangplaatsen in Hotel van der Valk of het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. De huidige overeenkomst tussen het COA en Hotel van der Valk loopt tot 1 januari 2027 met de optie van het COA om te verlengen met een jaar.

4. *Welke aantallen, opvangvormen, locaties en scenario's heeft het college sinds 27 februari besproken met andere Friese gemeenten, de provincie, de Provinciale Regietafel, het COA of mogelijke aanbieders van locaties?*

De provinciale regietafel (PRT) is een overleg over migratie. Bij de provinciale regietafel zijn naast de 18 gemeenten en de provincie ook vertegenwoordigers van het COA, het RCVS Oekraïne (Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding Heerenveen) en het ministerie van asiel & migratie aanwezig. Bij de PRT wordt het huisvesten en opvangen van verschillende doelgroepen besproken.
Rondom de opvang van Oekraïners wordt de benodigde capaciteit in Friesland besproken. Hierbij wordt niet gesproken over locaties. Wel wordt besproken hoe gemeenten om moeten gaan met wijzigingen die de Rijksoverheid wil doorvoeren voor Oekraïense ontheemden. Het is nog onduidelijk hoe dit vorm krijgt.

Het huisvesten van statushouders wordt zowel aan de provinciale regietafel (PRT) als in individuele gesprekken met de gedeputeerde besproken. Hierbij houdt de provincie – als toezichthouder – toezicht op de wettelijke taak van gemeenten voor het huisvesten van statushouders.

Aan de PRT wordt ook de uitvoering van de Spreidingswet besproken. Het uitgangspunt is dat Friesland als geheel voldoet aan de Spreidingswet. Weststellingwerf is in gesprek met de overige 17 Friese gemeenten hoe dit vorm moet krijgen. Hierbij worden verschillende scenario's besproken. Er worden (op dit moment) geen locaties besproken met het COA of andere organisaties, behalve de bestaande opvang in het Hotel van der Valk in Wolvega. Zodra duidelijk is wat ervoor nodig is om in Friesland te voldoen aan de Spreidingswet wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

5. *Zijn mogelijke opvanglocaties inmiddels ambtelijk of bestuurlijk onderzocht of besproken en zijn hierover al afspraken, toezeggingen, onderzoeken of financiële verplichtingen aangegaan? Zo ja, welke?*

Nee. In de beantwoording op eerdere vragen van de fracties FvD, LRW en BBB is aangegeven dat als het voor de Spreidingswet nodig blijkt om een opvanglocatie met een meer duurzaam karakter te realiseren de gemeenteraad hier actief bij wordt betrokken.

6. *Wanneer kan de gemeenteraad kaders stellen voor aantallen, doelgroepen, locaties, duur en voorwaarden? Kan het college toezeggen geen onomkeerbare afspraken te maken voordat de raad volledig en openbaar is geïnformeerd en zich heeft kunnen uitspreken?*

Het opvangen van ontheemden uit Oekraïne is een bevoegdheid van het college van B&W. Als er vanwege investeringen middelen nodig zijn, wordt de gemeenteraad hierin meegenomen, zoals vorig jaar is gedaan bij de ontwikkeling van de opvanglocatie aan het Tjongerpad in Oldeholtwolde.
Het college van B&W houdt de gemeenteraad op de hoogte met een jaarlijkse memo over de stand van zaken. Als er grote wijzigingen plaatsvinden rondom het opvangen van ontheemden uit Oekraïne wordt de raad hierover geïnformeerd.

Ditzelfde geldt voor het huisvesten van statushouders. Dit is een wettelijke taak waarbij de uitvoering is belegd bij het college van B&W. De raad wordt jaarlijks geïnformeerd via een memo met de stand van zaken. Als de toezichthouder (provincie Fryslân) in het kader van het interbestuurlijk toezicht een plan van aanpak vereist van de gemeente wordt dit plan gedeeld met de gemeenteraad. Dit is op dit moment niet aan de orde.

Op het gebied van asiel en de Spreidingswet heeft de gemeenteraad het college van B&W de opdracht meegegeven om te doen wat nodig is om de taakstelling te halen. Met deze opdracht op zak is het college in gesprek bij de provinciale regietafel. Het vaststellen van het provinciaal plan is een collegebevoegdheid. Zodra duidelijk is hoe Friesland kan voldoen aan de taakstelling wordt de gemeenteraad geïnformeerd.

Zoals toegezegd in de beantwoording van artikel 31 vragen op 4 juni 2026 betrekt het college de gemeenteraad actief bij de uitvoering van de Spreidingswet als dit nodig blijkt om de taakstelling in provinciaal verband te behalen. De verwachting is dat de gemeenteraad hier in oktober over wordt geïnformeerd.

7. *Hoe en wanneer worden omwonenden, plaatselijke belangen, ondernemers en overige inwoners betrokken? Kan het college toezeggen dat dit gebeurt voordat een voorkeurslocatie of definitief besluit vaststaat?*

We willen tot waar mogelijk iedereen meenemen in de keuzes die gemaakt worden. Het participatieproces wordt opgestart zodra er meer duidelijkheid is over de vraag of en waar een opvanglocatie gerealiseerd wordt.

8. *Welke gevolgen verwacht het college van deze opvang- en huisvestingsopgaven voor de beschikbaarheid van sociale huurwoningen en de wachttijden voor jongeren, gezinnen en ouderen uit Weststellingwerf?*

Het uitvoeren van de Spreidingswet staat los van de wettelijke taak op het huisvesten van vergunninghouders (statushouders). Als er sprake is van het realiseren van opvang in het kader van de Spreidingswet heeft dit geen consequenties voor de taakstelling die de gemeente heeft voor het huisvesten van statushouders.

De taakstelling voor het huisvesten van statushouders wordt halfjaarlijks vastgesteld door het ministerie van asiel & migratie. Dit is afhankelijk van verschillende factoren zoals het aantal procedures dat door de IND wordt verwerkt, de instroom van kansrijke asielzoekers en het aantal nareizigers in het kader van gezinshereniging.

Weststellingwerf heeft de taakstelling voor het huisvesten van statushouders sinds 2023 ieder halfjaar gehaald en het college verwacht dat er aan het eind van 2026 geen achterstand meer is op de taakstelling. Wel verblijven er nog circa 55 personen in tijdelijke noodhuisvesting. De doorstroom van deze nieuwe inwoners van de gemeente naar een reguliere woning heeft de aandacht.

9. *Hoe verwacht het college de huidige Oekraïense ontheemden te huisvesten wanneer hun tijdelijke bescherming eindigt? Kunnen zij dan aanspraak maken op voorrang of urgentie bij de toewijzing van sociale huurwoningen en zo ja, op welke grondslag?*

Zoals in de memo van 20 augustus jl. door het college van B&W is aangegeven blijft er veel onduidelijkheid bestaan over de toekomst van Oekraïense ontheemden. Het is daarom nog niet duidelijk welke rechten en plichten Oekraïense ontheemden zullen hebben na afloop van de RTB in maart 2028. Als er urgente ontwikkelingen zijn rondom de status van Oekraïense ontheemden wordt de Raad hierover geïnformeerd.

10. *Klopt het dat de huidige gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners na hun vertrek geheel of gedeeltelijk gebruikt gaan worden voor statushouders? Zo ja, om welke locaties, hoeveel personen en welke periode gaat het, welke besluiten of afspraken zijn hierover al gemaakt en op basis waarvan is dit eerder gemeld?*

Bij de opvanglocatie aan het Tjongerpad in Oldeholtwolde is een voorwaarde opgenomen dat deze locatie gebruikt kan worden voor statushouders als er geen Oekraïense ontheemden meer zijn of de opvang van Oekraïners door gemeenten stopt. Dit was een voorwaarde voor de financiering van deze opvanglocatie vanuit de Rijksoverheid. Het college van B&W verwacht niet dat dit zal gebeuren, gezien de looptijd van deze locatie en de situatie in Oekraïne.

Voor alle andere opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden in de gemeente Weststellingwerf geldt de financieringsvoorwaarde van de Rijksoverheid niet en zijn hier daarom geen toezeggingen op gedaan.

11. *Wanneer ontvangt de gemeenteraad het provinciale verslag of een concept daarvan? Kan de raad hierop reageren en kaders stellen voordat het verslag uiterlijk 1 december 2026 definitief wordt aangeboden?*

In de provinciale regietafel van 19 oktober wordt een concept provinciaal plan besproken. Het college komt zo snel mogelijk na de PRT van oktober met een memo naar de gemeenteraad over de bijdrage van Weststellingwerf aan het provinciaal plan voor de Spreidingswet. In de PRT van 9 november wordt het provinciaal plan gezamenlijk afgestemd voordat het naar het ministerie gaat.
Het provinciaal verslag is een brief van de Commissaris van de Koning die als oplegger bij het provinciaal plan zit. Over het provinciaal verslag neemt het college geen besluit.

12. *Is het college bereid de raad voortaan periodiek en actief te informeren over aantallen, locaties, kosten, regionale afspraken en de gevolgen voor Weststellingwerf?*

Het college van B&W informeert de gemeenteraad jaarlijks over de ontwikkelingen rondom het huisvesten van statushouders, opvangen van Oekraïense ontheemden en de opvang van asielzoekers. Zoals aangegeven in de memo van 20 augustus jl. wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van het provinciale plan.

Als er urgente ontwikkelingen zijn rondom de status van Oekraïense ontheemden wordt de Raad hierover worden geïnformeerd. Over kosten wordt de Raad geïnformeerd via de P&C-cyclus of – indien nodig – met een raadsvoorstel voor een begrotingswijziging.
Het College van B&W wil over de onderwerpen asiel, Oekraïense ontheemden en het huisvesten van statushouders een informerende raadsbijeenkomst organiseren om uw raad verder te informeren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Weststellingwerf,
de secretaris, de burgemeester,

